PUHEENVUORO · SOKLI

Maamme rikkaudet

Mitä jää jäljelle?

Roosa-Maria Nuorgam

Poronhoitaja · poromatkailuyrittäjä

PAIKALLISET ELINKEINOT · VEDET · VASTUU

SAVUKOSKI

Sokli on lähellä itärajaa

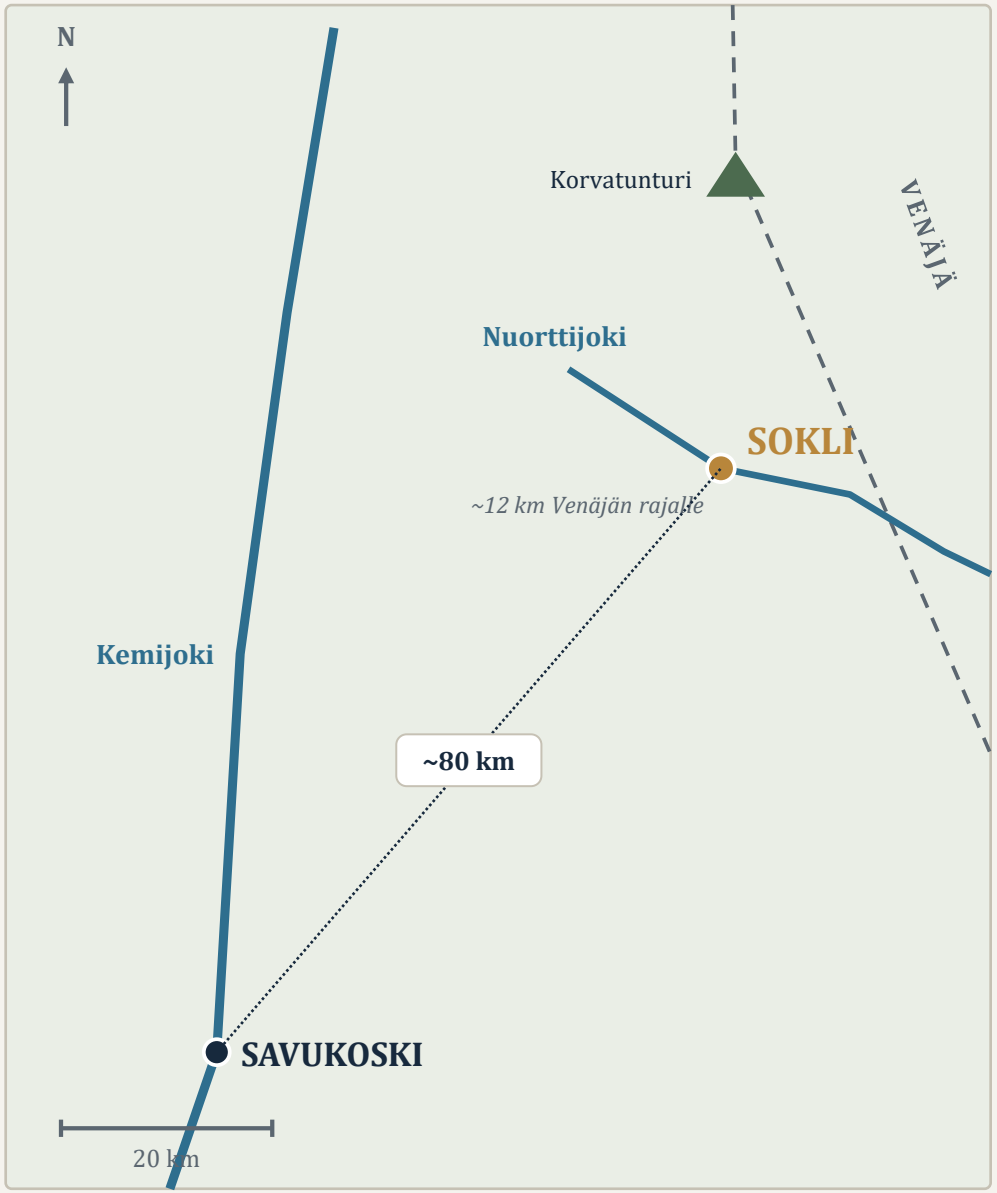
~12 km

Venäjän rajalle

~80 km

Savukoskelle

Itä-Lappi · Suomi

Itä-Lappi, Suomi

Paikallinen ääni on jo kuultu

“

Soklin kaivoshankkeella ei ole sosiaalista toimilupaa.

PAIKALLINEN HYVÄKSYNTÄ PUUTTUU

SAVUKOSKEN VALTUUSTO

Maaliskuu 2026

Valtuusto linjasi, ettei kunta puolla uraania tai toriumia sisältävää koe- tai kaivostoimintaa eikä toimintaa, josta aiheutuu merkittävää haittaa tai vaaraa ympäristölle.

Linjaus ei yksin ratkaise lupia, mutta paikallista poliittista tahtoa ei voi sivuuttaa.

Mitä Soklista jää jäljelle — ja kenelle?

Vastaus tarvitaan ennen päätöksiä — ei niiden jälkeen.

Sokli lyhyesti

1967

Soklin fosfaatti- ja rautaesiintymä löydettiin.

SELVITETTÄVÄNÄ

Fosfaatin, raudan ja harvinaisten maametallien hyödyntäminen.

OMISTUS

Finnish Minerals Group

Sokli Oy kuuluu valtion omistamaan konserniin.

PERUSTELUT

Raaka-aineomavaraisuus, työpaikat ja talousvaikutukset.

> *Nämä ovat todellisia tavoitteita. Mutta rinnalla on laskettava myös se, mitä alueella jo on — ja mitä voidaan menettää.*

62 % ei kestä tarkastelua

OTOSKOKO

50

vastaajaa koko kyselyssä

Alle 1 000 asukkaan kunnassa 50 vastaajaa ei edusta väestöä eikä anna kyselylle yleistettävää painoarvoa.

KYSYMYKSEN EHTO

“Kannatatko kaivosta, edellyttäen että se toimii ympäristön ja paikallisten elinkeinojen kannalta vastuullisesti?”

31 / 50

oli ehdollisesta väittämästä samaa mieltä — ei kaivoksesta sellaisenaan.

> *Ehto ei ole sivulause. Se on koko asian ydin.*

KYSELYAINEISTO · n = 50 · 31 / 50 VASTAAJAA

Kemin-Sompion paliskunta

01

5 800 km²

Suomen suurin paliskunta pinta-alaltaan

02

12 000

suurin sallittu poromäärä Suomen paliskunnista

03

180

poronomistajaa

> *Kemin-Sompio on Suomen suurin paliskunta sekä pinta-alaltaan että sallitulta poromäärältään — ja Soklin hankealue sijoittuu keskeiselle talvilaidunalueelle.*

Missä ja milloin — ei vain paljonko

01

Talvilaitumet

02

Luppolaitumet

03

Vasoma-alueet

04

Kulku- ja kuljetusreitit

2/3 Kemin-Sompion poroista elää ympäri vuoden luonnonlaitumilla ilman lisäruokintaa (Luonnonvarakeskus).

Paliskunnan talvilaidunten jäkäliköt ovat inventoinneissa paremmassa kunnossa kuin missään muussa paliskunnassa.

> *Kaivos ei sijoittuisi poronhoidon laitamille. Se sijoittuisi sen toiminnallisen kokonaisuuden keskelle.*

LÄHDEMAININTA · LUONNONVARAKEKSUS

Häiriön hinta

01 Melu ja liikenne voivat muuttaa laidunkiertoa, vaikka koko aluetta ei kaivettaisi.

02 Kulkeminen, kokoaminen ja erotusaitojen käyttö vaikeutuvat.

03 Kun luonnonravinto korvataan rehulla, siitä tulee ostettavaa, kuljetettavaa ja jaettavaa.

04 Poroperheelle tämä merkitsee lisää työtä, kustannuksia ja epävarmuutta.

> *Täysimääräinen korvaus ei tarkoita täysimääräisesti säilynyttä elinkeinoa.*

ANALYYSIRAKENNE · LAIDUNKIERO → TYÖ → KUSTANNUKSET

Asiakas tulee syystä — kolme esimerkkiä

01

Kalastusmatka

10 hengen ryhmä, joka viipyy kolme yötä, tuo 30 henkilöyöpymistä sekä kysyntää opastukselle, aterioille ja kuljetuksille.

02

Erämaaretki

Jos retkialueille kantautuu melua tai reittejä siirretään kauemmas, kuljetusmatkat ja oppaan työtunnit kasvavat.

03

Poromatkailu

Perustuu eläviin poroihin ja todelliseen poronhoitoon — niitä ei voi erottaa luonnosta ja työstä, joiden varassa elinkeino toimii.

> *Matkailukaan ei saa toimia luonnon kustannuksella — vaikutuksia ei voi käsitellä vain kaivoshankkeen sisäisenä kysymyksenä.*

HAVAINNOLLISTAVA LASKELMA · 10 HENKILÖÄ × 3 YÖTÄ = 30 HENKILÖYÖTÄ

Vedet, joita ei voi korvata

NUORTTIJOEN ALUE

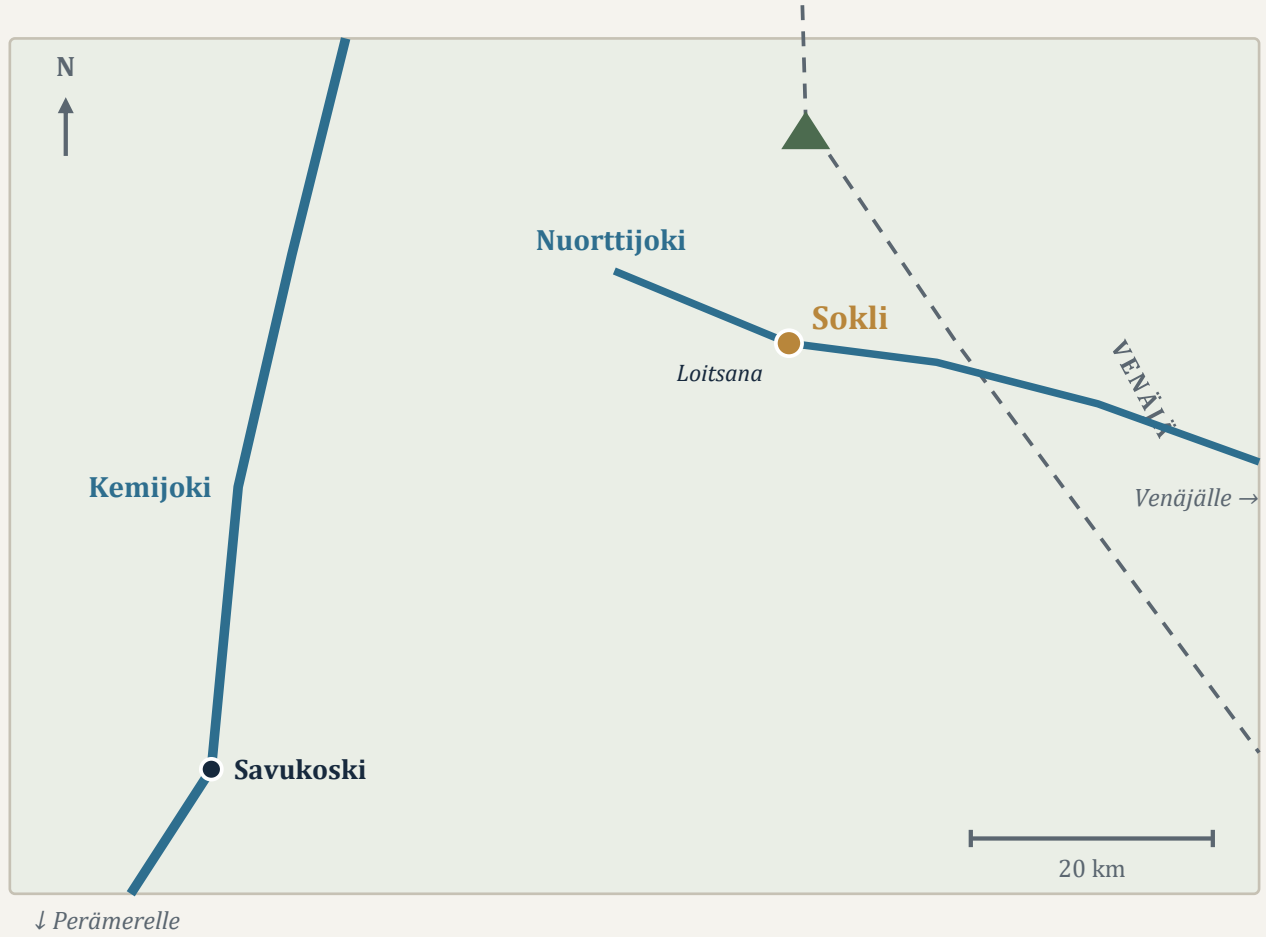
150 km

luonnontilaisia jokia ja puroja

Kalasto lisääntyy ilman istutuksia.

KHO: Nuortin järvitaimenkanta on todennäköisesti geneettisesti ainutlaatuinen.

Mitä meille jää, jos kalavesi menettää kykynsä ylläpitää omaa kalastoaan?

OIKEUDELLINEN LÄHDEMAININTA · KORKEIN HALLINTO-OIKEUS

Mitä emme vielä tiedä

01 Pohjaveden muutokset — erityisesti pohjaveden ylläpitämä Loitsana.

02 Ravinteet ja kiintoaine voivat heikentää kutusoraikkoja ja mädin hapensaantia.

03 Uraanin ja sulfaatin mahdollinen kulkeutuminen on vielä selvitettävä.

04 Jos vesiä johdetaan Kemijokeen, vaikutukset ulottuvat alavirtaan kohti Perämerta.

2022 · Korkein hallinto-oikeus palautti Soklin lupa-asian uudelleen käsiteltäväksi vesienhallinnan epävarmuuksien vuoksi.

> *Jos haitattomuus on vielä arvioitavana, sitä ei pidä esittää ratkaistuna asiana.*

OIKEUDELLINEN VIITE · KHO 2022

Kenen laskelma, kenen vastuu?

VALTION PÄÄOMITUS

65 M€

Finnish Minerals Groupille helmikuussa 2026 — Soklin esiselvitys 2026–2028

KOKONAISLASKELMAAN KUULUVAT MYÖS

01 **Nykyisten elinkeinojen kustannukset**

02 **Menetetyt mahdollisuudet**

03 **Pitkän ajan ympäristövastuut**

> *Kuulemisen arvo mitataan siinä, voiko kuultu muuttaa suunnitelmia ja päätöksiä.*

JULKINEN RAHOITUS · 65 M€ · 02/2026

“Maamme rikkautta ei ole vain se, mitä täältä voidaan viedä.
Se on ennen kaikkea se, minkä varassa täällä voidaan elää.”

01

Toimivat porolaitumet

02

Luonnostaan lisääntyvät kalakannat

03

Puhtaat vedet

04

Työ, joka rakentuu niiden varaan

Niiden säilyttäminen ei ole kehityksen vastustamista.
Se on tulevaisuuden rakentamista.

Kiitos

“Vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille.”

SUOMEN PERUSTUSLAKI 20 § · FINLEX